

Maaseudun kehittämisen palvelut maakunnassa vuodesta 2020 eteenpäin

1. Mitä varten ko. palvelukokonaisuus on olemassa eli mikä on sen tärkein tavoite?

Maaseudun kehittämisen palvelut toteuttavat osaltaan yhteiskunnallista vaikuttavuustavoitetta: *Suomi on vastuullisesti toimivan ruokaketjun ja kestäväan biotalouden kilpailukykyinen edelläkävijä.*

Maaseudun kehittämisen palveluiden tavoitteena on edistää ja lisätä kestävää kasvua ja hyvinvointia elinvoimaiselta maaseudulta.

Tavoiteltavat vaikutukset:

- maaseutualueiden perusrakenteet ja yritystoiminnan yleiset edellytykset ovat kunnossa
- digitaalisuuden mahdollisuudet on hyödynnetty
- maaseudun elinkeinotoiminta on monipuolista
- maaseudun yritykset luovat kasvua ja nostavat työllisyysastetta
- maaseudun asukkaiden elämänlaatu on hyvä
- omaehtoinen paikallinen kehittäminen on vahvaa
- maaseudulla on hyvät edellytykset vakinaiseen ja vapaa-ajan asumiseen

2. Mitkä ovat ne keinot, joilla tavoitteeseen päästään?

Maaseudun kehittämisen palvelut sisältävät pääsääntöisesti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman yritys- ja hanketukien sekä maatalousyritysten investointi- ja nuorten viljelijöiden aloitustukien rahoituspalveluita, joita maakunnat tuottavat asiakkailleen.

Rahoituspalvelut sisältävät kaikki rahoituksen hakemiseen ja myöntämiseen liittyvät palvelut, ts. rahoituksen hakemiseen liittyvän asiakasneuvonnan ja neuvottelut asiakkaiden kanssa, koulutuksen, rahoitus- ja maksamispäätösten tekemisen sekä seurannan.

Rahoituspalveluissa maakunta toimii palveluiden tuottajana, Ruokavirasto on palveluiden järjestäjä.

Rahoituspalveluihin liittyviä käytännön tehtäviä on kuvattu Maaseutuviraston verkkosivuilla: <http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/maksajavirasto/maaseudun-kehittamistuet/Sivut/default.aspx>.

3. Keitä ovat tämän palvelukokonaisuuden asiakkaat?

Palvelukokonaisuuden asiakkaita ovat maatalousyrietykset, maaseutuyrietykset, maaseudun kehittäjäorganisaatiot, kuten esimerkiksi yhdistykset ja järjestöt, kunnat, yliopistot ja korkeakoulut.

Maatalousyrietykset harjoittavat maataloutta. Ryhmä sisältää maatalouden eri tuotantosuuntia harjoittavia maatiloja, kuten kasvihuoneyrityksiä ja esimerkiksi puutarhoja, villisikatarhoja sekä turkistuottajia.

Maaseutuyrietykset ovat maaseudulla toimivia pk-yrityksiä tai toimintaansa monipuolistavia maatalousyrietyksiä.

Maakunnilla on yhteiset asiakkaat ja sidosryhmät Ruokaviraston kanssa. *Esimerkki Ruokaviraston toimialan asiakasryhmistä* <http://alueuudistus.fi/ruoka-ja-luonnonvarapalvelujen-jarjestajan-opas>

4. Mitkä ovat tämän palvelukokonaisuuden tuotteet ja yksittäiset palvelut?

Maakuntien tuottamat maaseudun kehittämisen palvelut ovat rahoituspalveluita.

Rahoituspalvelut

Maatalous- ja maaseutuyrietykset sekä maaseudun kehittäjäorganisaatiot voivat hakea maakunnasta rahoitusta erilaisiin hankkeisiin ja investointeihin. Yritys- ja hankerahoitusta voi hakea myös paikallisesta maaseudun kehittämisyhdistyksestä eli Leader-ryhmästä. Rahoitus myönnetään pääsääntöisesti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta, joka on EU:n maaseuturahaston osarahoittama ohjelma. Maakunnat ovat määritelleet rahoitukselle omat painopisteensä ja valitsevat itse rahoitettavat kohteet maa- ja metsätalousministeriön vahvistamien valintakriteerien perusteella.

Rahoituspalvelut sisältävät kaikki rahoituksen hakemiseen ja myöntämiseen liittyvät palvelut, ts. asiakasneuvonnan ja neuvottelut asiakkaiden kanssa, koulutuksen, tukien hakemisen, myöntämisen, maksamisen ja seurannan.

Rahoituspalveluiden keskeinen sisältö on kuvattu karkealla tasolla alueuudistuksen tiekartan maaseudun kehittämisen palveluissa

<http://alueuudistus.fi/tiekartta/maaseudun-kehittaminen>

sekä järjestämisen käsikirjassa <http://alueuudistus.fi/jarjestamisen-kasikirja>.

Maaseudun kehittämisen rahoituspalveluita maatalousyrityksille ovat

- nuorten viljelijöiden aloitustuki maatilán sukupolvenvaihdostilanteessa ja
- investointirahoitus esimerkiksi tuotantorakennuksiin.

Maaseutuyritykset voivat hakea rahoitusta

- yrityksen perustamiseen,
- investointeihin,
- investoinnin toteutettavuustutkimuksiin tai
- yritysten yhteistyöhankkeisiin.

Maaseudun kehittäjäorganisaatioille kohdentuvia rahoituspalveluita ovat

- maaseudun hanketuet koulutukseen ja tiedonvälitykseen,
- palveluiden ja kylien kehittämiseen sekä
- yhteistyöhön ja verkostoitumiseen.

Neuvo2020 –palveluissa neuvontaa tarjotaan laajalta alalta. Kohteita voivat olla

- täydentävät ehdot,
- viherryttäminen,
- ilmastonmuutoksen hillitseminen ja muutokseen sopeutuminen,
- luonnon monimuotoisuus,
- vesien ja maaperän suojelu,
- innovaatiot,
- ympäristökorvaus,
- luomu, kasvinsuojelu ja integroitu torjunta,
- tuotantoeläinten hyvinvointi ja terveydenhoito,
- energiankäytön tehostaminen ja uusiutuva energia sekä
- kilpailukyvyyn parantaminen ja maatilojen nykyaikaistaminen.

Tarkemmin rahoituksesta on kerrottu maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilla

<http://mmm.fi/ruoka-ja-maatalous/tuet-ja-avustukset> ja Maaseutuviraston

verkkosivuilla <http://www.mavi.fi/fi/tietoa->

[meista/maksajavirasto/maksajavirastokokonaisuus/Sivut/default.aspx](http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/maksajavirasto/maksajavirastokokonaisuus/Sivut/default.aspx) sekä

<http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/maksajavirasto/maaseudun-kehittamistuet/Sivut/default.aspx>.

<https://www.maaseutu.fi/>

Maaseudun kehittämisen rahoituspalveluiden asiointipalvelu on sähköinen Hyrrä-verkkoasiointipalvelu. Maakunnat käyttävät vastaavasti viranomaisen Hyrrä-tietojärjestelmää. Hyrrä-verkkoasiointipalvelut, kirjautuminen
<https://hyrra.mavi.fi/login.html>.

Ruokavirasto omistaa ja tuottaa sähköisen asiointin palvelut, jotka se tarjoaa maakuntien käyttöön.

5. Mitkä ovat liittymä- ja rajapinnat maakunnan muiden palvelujen ja toisten organisaatioiden tuottamien palvelujen kanssa? Kenen kanssa on tehtävä yhteistyötä, että nämä palvelut voidaan tuottaa asiakaslähtöisesti?

Asiakaslähtöisen palvelun varmistamiseksi maakunnan tulee tehdä yhteistyötä muiden maakunnan palveluiden kanssa, alueensa kuntien ja Leader-ryhmien kanssa sekä valtionhallinnon kanssa.

Maaseudun kehittämisen palveluita käyttävien asiakkaiden kirjo on suuri ja palveluilla on runsaasti yhtymäkohtia maakunnan muihin palveluihin. Suuri osa maaseudun kehittämisen asiakkaista on maatalousyrityksiä, jotka käyttävät myös maa- ja elintarviketalouden ja ympäristöterveyden palveluita. Erityisesti maaseudun yritykset ja maaseudun kehittäjäorganisaatiot käyttävät myös kasvupalveluita, alueiden käytön ja alueiden kehittämisen palveluita sekä vesi- ja kalatalouden palveluita.

Maakuntien on tarpeen luoda toimivat yhteistyösuhteet ja -menettelyt Leader-ryhmien ja kuntien kanssa, jotta alueen maaseudun kehittämisen tavoitteet, toiminnan asiakaslähtöisyys ja osallisuus vahvistuvat. Jos rahoitettava toimenpide on luvanvarainen ja edellyttää esimerkiksi toimenpideluvan, rakennusluvan ja/tai ympäristöluvan hankkimista kunnan viranomaiselta tai Luova-virastosta, rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on luvan esittäminen. Maatilojen investoinneissa tuen hakijan on esitettävä luvat ennen kuin tukipäätös voidaan antaa.

Maakuntien välinen yhteistyö muiden maakuntien kanssa vahvistaa palveluiden tuottamisessa tarvittavaa substanssiosaamista ja palvelun laatua. Joissakin tehtävissä yhteistyö on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi vaatimusten mukaisesti.

Keskushallinnon tärkein yhteistyökumppani toimeenpanossa on Ruokavirasto, joka mm. tarjoaa sähköiset palvelut maakunnan ja samalla Ruokaviraston asiakkaiden käyttöön. Yhteistyötä tulee tehdä myös ministeriöiden, erityisesti maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Maaseudun kehittämisen palvelut on yksi palvelumuotoilluista kokonaisuuksista. Loppuraportissa esitetään useita palveluiden kehittämisen kohteita palvelun asiakaslähtöisyyden parantamiseksi.

Hankkeen loppuraporttiin voi perehtyä alueuudistuksen verkkosivuilla

<http://alueuudistus.fi/documents/1477425/4064731/Maatalous-+ja+elintarviketuotannon+palvelut+sek%C3%A4+maaseudun+kehitt%C3%A4minen.pdf/e6ffcb13-47fd-4c2c-92a8-9d5b874b0ff2/Maatalous-+ja+elintarviketuotannon+palvelut+sek%C3%A4+maaseudun+kehitt%C3%A4minen.pdf.pdf>

6. Miten maakunnan sisäinen yhteistyö näiden palvelujen asiakaslähtöiseksi tuottamiseksi on järjestettävä? Löytyykö esimerkkejä ja toivottavia käytäntöjä maakunnan sisäisestä yhteistyöstä?

Maaseudun kehittämisen palvelut ovat vahvassa yhteydessä maa- ja elintarviketuotannon palveluihin, vesi- ja kalatalouspalveluihin sekä ympäristöterveyden palveluihin. Yhdessä em. palvelut muodostavat ruoka- ja luonnonvaratehtävien toisiaan täydentävän synergisen kokonaisuuden.

Maaseudun kehittämisen palvelut kuuluvat maksajavirastotehtävien kokonaisuuteen. Maaseutuvirasto (1.1.2019 alkaen Ruokavirasto) tarjoaa maakuntien käyttöön omistamansa tietojärjestelmät, joita maksajavirastotehtäviä tuottavien viranomaisten on EU-säädösten edellyttämänä käytettävä. <http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/maksajavirasto/maksajavirastokokonaisuus/Sivut/default.aspx>

Keskeisimmät ohjelmakautta 2014–2020 koskevat Euroopan komission ja parlamentin säädökset

- [maaseutuasetus N:o 1305/2013](#)
- [yleisasetus N:o 1303/2013](#)
- [horisontaaliasetus N:o 1306/2013](#)
- [horisontaaliasetuksen täytäntöönpanoasetus N:o 809/2014](#)
- [maaseudun kehittämisen delegoitu asetus N:o 807/2014](#)
- [täytäntöönpanoasetus N:o 808/2014](#)

Ohjelmakautta 2014–2020 koskevat keskeiset kansalliset säädökset

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta 28/2014 ja sen nojalla annetut asetukset

- Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulosta (702/2014)
- Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta (80/2015)
- Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta (1174/2014)
- Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämissuhteen 2014-2020 varoista myönnettävästä teknisestä avusta (395/2014)

Laki maatalouden rakennetuista 1476/2007 ja sen nojalla annetut asetukset

- Maa- ja metsätalousministeriön asetus maatalouden investointien hyväksyttävistä yksikkökustannuksista (77/2018)
- Valtioneuvoston asetus maatalouden rakennetuesta (240/2015)
- Valtioneuvoston asetus maatalouden investointituen kohdentamisesta (241/2015) ja muutokset (271/2016) ja (887/2017)

Laki maaseudun kehittämissuhteen hallinnoinnista 27/2014 ja sen nojalla annetut asetukset

- Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämissuhteen hallinnoinnista (295/2014)
- Valtioneuvoston asetus maatalouden neuvontajärjestelmästä (1387/2014)
- Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevista korvauksista (238/2015)
- Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevasta korvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 ja 10 §:n muuttamisesta (711/2015)
- Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen ja eräiden sopimusten valvonnasta (713/2015)

Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituksesta 45/2000 ja sen nojalla annettu asetus

- Valtioneuvoston asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta (175/2001)

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuhteen rahoituksessa käytettävät valintakriteerit

- Päätös Manner-Suomen maaseudun kehittämissuhteen 2014-2020 toteutuksessa käytettävistä valintaperusteista

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUS LANDSKAPS- OCH VÅRDREFORMEN

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

- Päivitys valintaperusteisiin 19.6.2017

